

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ผู้วิจัยได้จัดการเรียนการสอน หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต ในรายวิชาการบริหารงานคลังและงบประมาณ ภาคเรียนที่ 2/2554 ภาคปกติ จำนวน 16 ครั้ง ๆ ละ 3 คาบ รวมเป็น 48 คาบ มีนักศึกษา จำนวน 6 หมู่เรียน ๆ ละ 40-50 คน รวมมีนักศึกษาที่ลงทะเบียนในรายวิชานี้ จำนวน 270 คน

รายวิชาการบริหารงานคลังและงบประมาณ มีผู้สอน จำนวน 2 คน จากการพูดคุยและปรึกษากับอาจารย์ที่สอนวิชานี้ร่วมกัน ได้มองเห็นสภาพปัญหาของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชานี้ คือ เรียนไปแล้วผู้สอนถามให้นักศึกษาตอบคำถามแล้วตอบไม่ได้ เรียบเรียงความคิดไม่ถูก นักศึกษามีปัญหาในเรื่องการเขียนตอบข้อสอบแบบอัตนัย ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาไม่เป็นไปตามที่คาดหวังที่ได้กำหนดไว้ นักศึกษากลุ่มที่นั่งแถวหน้าจะตั้งใจเรียนมากกว่านักศึกษากลุ่มที่นั่งแถวหลังชั้นเรียน และนักศึกษบางคนสมาธิสั้น พูดคุยกันเสียงดังจนทำให้เพื่อนที่กำลังนั่งเรียน ไม่มีสมาธิในการเรียน จึงได้ปรึกษารื้อกันว่าจะจัดกิจกรรมอย่างไรให้นักศึกษาทุกคนในชั้นเรียน ตั้งใจเรียนมากขึ้น และมีส่วนร่วมในชั้นเรียนกันทุกคน รวมทั้งจากการสอนในช่วงที่ผ่านมา ส่วนใหญ่จะเป็นการบรรยาย ซึ่งถือเป็นการสื่อสารทางเดียว และเป็นลักษณะครูเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ (Teacher Center)

ดังนั้น ผู้สอนจึงได้พยายามทดลองปรับเปลี่ยนวิธีการสอน โดยให้นักศึกษาเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ (Student Center) จึงได้ค้นหาวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียนมากขึ้น โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยให้นักศึกษาทำแผนที่ความคิด (Mind Mapping) และสรุปส่งท้ายชั่วโมงที่มีการเรียนการสอน ในคาบเรียนที่สอนหัวข้อเศรษฐกิจระดับมหภาค และผู้วิจัยหวังว่า ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์และเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนให้นักศึกษาสามารถเรียบเรียงความคิด และมองภาพรวมของแต่ละหัวข้อที่เรียน ได้ดียิ่งขึ้น และเป็นแนวทางให้ผู้สอน ได้นำ ไปประยุกต์ใช้ในการสอนในวิชาอื่นๆ ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษากระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการทำแผนที่ความคิด (Mind Mapping) เรื่องเศรษฐกิจระดับมหภาค วิชาการบริหารงานคลังและงบประมาณ ของนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 2
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่องเศรษฐกิจระดับมหภาค วิชาการบริหารงานคลังและงบประมาณ ของนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 2
3. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่เรียนในรายวิชาการบริหารงานคลังและงบประมาณ วิชาการบริหารงานคลังและงบประมาณ ของนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 2

ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย เป็นนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 ภาคปกติ หมู่ที่ 1 จำนวน 40 คน ที่เรียนในวิชาการบริหารงานคลังและงบประมาณ
2. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ กระบวนการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นการทำแผนที่ความคิด (Mind Mapping)
3. เนื้อหา ได้แก่ เศรษฐกิจระดับมหภาค ในวิชาการบริหารงานคลังและงบประมาณ ระยะเวลา วันที่ 1 ธันวาคม 2554 – 31 มกราคม 2555

นิยามศัพท์เฉพาะ

การทำแผนที่ความคิด (Mind Mapping) หมายถึง กระบวนการกระตุ้นความคิดเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน ให้ผู้เรียนคิดอย่างอิสระและสร้างสรรค์ตามทิศทางและเป้าหมายที่ตนเองต้องการ เพื่อจัดกลุ่มความคิดตามลำดับความสำคัญของความคิด

แผนที่ความคิด หมายถึง รูปแบบ ผัง หรือแผนผังที่เกิดจากการใช้วิธีการเขียนแผนที่ความคิด ที่ผู้เรียนสร้างขึ้น

ผลการเรียนรู้ของนักศึกษา หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเศรษฐกิจระดับมหภาค ในวิชาการบริหารงานคลังและงบประมาณ โดยสามารถวัดผลการเรียนรู้ของนักศึกษาได้จากแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ Mind Mapping เป็นเครื่องมือในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งเป็นไปได้ทั้งทางบวกและทางลบ แต่ถ้ามือใดที่สิ่งนั้นสามารถตอบสนองความต้องการหรือทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายได้ จะทำให้เกิดความรู้สึกทางบวกเป็นความรู้สึกพึงพอใจ ในทางตรงกันข้ามถ้าสิ่งใดสร้างความรู้สึก ผิดหวังไม่บรรลุจุดมุ่งหมาย จะทำให้เกิดความรู้สึกทางลบเป็นความรู้สึกไม่พึงพอใจ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลการวัดการเปลี่ยนแปลง และประสบการณ์การเรียนรู้ ในเนื้อหาสาระที่ผู้เรียนได้เรียนผ่านกิจกรรมการเรียนรู้เรียนมาแล้วว่าการเรียนรู้เท่าใด โดยวัดด้วยแบบทดสอบวัดสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

ผู้เรียน หมายถึง นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาคปกติ หมู่ที่ 1 หลักสูตรสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นสารสนเทศในการปรับปรุง และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการบริหารงานคลังและงบประมาณ และรายวิชาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
2. เป็นแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของนักศึกษา
3. เป็นแนวทางพัฒนาการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY